

SZÉKESFEJÉRVÁR.

Társadalmi hetilap.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének közlönye.

Megjelen hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.

A lap ára
házhöz hordással vagy postán küldve:
Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 frt. — kr.
Negyed évre 1 frt. 50 kr.
Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Hirdetmény a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petitsor: Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 krért ígattatik be.

Lapunk számára hirdetőket felvesznek **Budapestben:** Hasenstein és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Móricz.
Bécsben: Opellik L. és Mosse Rudolf.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Széchenyi-utca 5-ik sz.) címzendők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klökner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyílttérben megjelenő közlemények után három hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Ismét az uzoráról.

Ugy vagyunk az uzorával, mint mikor fejünk fölött ég a ház. Mindenki vést kiált, de vajmi kevesen vannak azok, kik komolyan elhárításához fognának. Alig mulik nap, hogy egyik vagy másik lapban felszólalások ne volnának a szívtelen uzorások ellen; lapunkban is több ízben szólaltunk fel, s tesszük újra meg újra, mert az uzora annyira megfészkelte magát, hogy csakis tüzzel, vassal lehet kiirtani. Azonban ha komolyan megfigyeljük, a lapok felszólalásai dacára nem történik semmi az uzora fékezésére. Ott, hol a bajon gyökeresen segíthetnének, ugyszólván semmi sem történik. Az országgyűlésen is hallhattunk olykor-olykor egyes felszólalásokat az uzora ellenében pusztában kiáltó szavakkint széthangzani; a kormányon ülők is tanakodtak fölötte, míg végre abban állapodtak meg, hogy semmitsem tettek.

Mindezeket látva a kegyetlen vértiszopó pióczkák: a gonosz uzorások nagy serege, egész erővel rohanak a védtelen, főleg a tudatlanabb osztályra, kiket irtalom nélkül fosztogattak mindaddig, míg csak életjelt láthattak rajtuk.

Hogy az uzora mily borzasztó mérvben pusztít hazánkban, nem szükséges, hogy példákkal szolgáljak, miknek egész halmazát sorolhatnám el, ugys mindenki saját körében szemlélheti annak sötét képeit; láthatja és tapasztalhatja azon szomorú jelenségeket, melyek a gonosz uzorások lelketlenségéből származnak. Számosan jutnak tönkre, családokat juttat koldusbotra. Kérdezze meg csak bárki ama kesergő árvát, özvegyet vagy koldusbotra jutott csa-

ládtagot, ők bizonynyal élőszóval fogják ecsetelni az uzorások vértlázító gonoszságait.

Az uzora nemcsak egyes osztályt vagy családokat, hanem magát az államot is veszélylyel fenyegeti azáltal, hogy a szegényebb osztályt nagyban szaporítja; az adófizetési képességet tönkre teszi; az uzorások lelketlensége pedig sem a közjó előmozdítására nem siet, sem tőkétől egy félkrajczár adót nem fizet; mivel aljas üzleteiket, a berkek rablóihoz hasonló módon, alattomban folytatják.

A válság 12 órája közelg, vagy meg kell menteni, mi még megmenthető, vagy föl lesz áldozva népünk az elszegényesedésnek és így a végelpusztulásnak. — Addig is, míg a vész megszüntetésére nézve intézkedések történnek és a határt nem ismerő nemzetgyilkosoknak valahára zablát tudnak vetni, addig is, míg a vész megszüntethető lesz, kell, hogy minden megtéessék, mi által az irtalmatlan fosztogatások némileg is ellensúlyozhatók. E tekintetben igen jó szolgálatot tehetnének egyesek, társulatok, városok és megyék, hogy az emberiség emez élősdit, sajtó útján is megismertetnének, hogy így minél szélesebb körben megóvhatná magát a nagy közönség, s minden oly tisztességes társaságból mint megbélyegzett egyének kizárattathatnának, hová betolakodva, ma eléggé szemtelenek azt követelni, hogy becsületes embereknek tartassanak.

Az uzorások ellensúlyozása tekintetéből a pénzüntézetek is némileg eltérhetnének, jobb idők beálltaig, szigorú törlesztési szabályaiktól, mert különben általuk kergettetik számtalan áldozat az uzorások kíméletlen karmai közé. Erre nézve célszerű intézkedés lenne a pénzüntézeteknél, ha a kiadott kölcsöntöke visszafizetését kisebb öszszgekben való

törlesztéseket is elfogadnák. Hogy a kisebb pénzüntézetek a jelen pénzüntézetek időben ezt megtehessek, nagyon természetes, nagyobb bankok vagy tehetősebb egyesek által kell, hogy támogattassanak.

Napjainkban az ily nemes irányú segélyezésekre annál égetőbb a szükség, mivel egyes vidékek elemi csapások által lettek látogatva és ez évben sem lesz valami kedvező termés. Helyenkint az árvíz pusztított, a fagy pedig majd mindenütt tönkre tette a szőlőtermést és ehez járul még az is, hogy a mit az árvíz és fagy meghagyott, azt felemészti a telhetetlen gyomru — adóexecutio. Kell, hogy az uzora megszüntetésére tegyünk valamit, mert ha elmulasztjuk és népünket hagyjuk továbbra is az uzorások irtalom nélküli hálói közé rohanni, menthetetlenül elveszünk. △

Fölhivás.

Midőn halhatatlan költőnk Vörösmarty Mihály emlékoszlópa 1866. május 6-án leplezettett, a kitűzött első pályadíjat Udvardi Cserna Géza Székesfejérvár szülőtte nyerte el, s a mely költeményével megdicsőítette Vörösmartyt, megdicsőítette önmagát is, mert e volt költőjé nevének nap felé emelkedő szárnyasatogtatása. Udvardi Cserna Géza tehát Székesfejérváré és a Vörösmarty-köré: kettős ok arra, hogy sirját megjelöljük.

Igaz ugyan, hogy a költő dalaiban örökké él s Erdélyi János költőnk azt kérdezvén:

„Mi zengi túl a bérceket?
Mi éli túl az éveket?”

azt feleli: „A dal, a dal, a dal,“ de ha mi nem leszünk, a kik tudjuk, hol halt meg és nem lesznek

TÁRGZA.

A természet tényező

a szellemi javak nemzetgazdászataiban.

(Egy fejezet Szűts Miklósnak „A szellemi munka és szellemi fogyasztás nemzetgazdasági szempontból” című tudori értekezéséből.)

De másrészt innen magyarázható a nagy forradalom is, melyet a gépek elterjedése kezdetben föl idézett. Midőn elvégezték a fogyasztásra szoruló embernek részben alsóbb szellemi, nagyobb részben pedig anyagi munkáját*) minden fogyasztási igények nélkül, ez természetesen fogyasztási forradalmat szült meg az erők egyensúlyba nem jöttek, mert sokan megfosztattak a lehetőségtől, melylyel fogyasztanivalójukat be szereznék. Épen ezért oly javak a gépek, melyek concurrentiát csinálnak az embernek; mert ezek nem csupán javakat pótolnak, hanem embereket is.

Látjuk tehát, hogy a szellemi javakat tartalmazó természet szaporítása elvileg lehetséges ugyan, de te herrel is jár; s csupán azon határig tartható hasznosnak míg előnyei a terheket fölözik. De még a régi iskola is, mint pl. Sonnenfels és mások, kik a nemzetgazdászati főfeladatát a népességnek minden áron való szaporításában akarták keresni, ezt épen nem a szellemi, hanem csakis az anyagi munkaerő szempont-

*) Tévednénk, ha azt hinnék, hogy a gépek az embernek csupán anyagi munkáját helyettesítik; helyettesítik alsóbb szellemi munkáját is. Nem is említve a számológépeket, a zongorán eljátszott darabot hangjegyre tevő és sakkjátszó gépeket, csak azt jegyzem meg, hogy az egyformaság és pontosság, mely a gépek működését annyira jellemzi, már alsóbbrendű szellemi munkának helyettesítését foglalja mindkettő magában.

jából tevők. Mert a népesség szaporodásával bizonyos mértékig majdnem matematikai biztossággal számíthatunk az anyagi munkaerő szaporodására, de sokkal kevésbé a magasabb szellemi munkaerőkére. Ez, ismereteink mai állásán, még teljesen ki van véve az emberi akarattal, sőt még az emberi megismerésnek is, hatásköre alól, s e téren valóban csak a „laissez faire, laissez passer” elvét lehet a természettel szemben követni; s a szellemi munkaerők körül még nem is foglalkoztak soha azon kérdéssel, miképen lehetne azokat nagyobb mennyiségben termelni, csakis azzal, miképen lehessen azokat kiképezni.

De a szellemi javakat szolgáltató természet nem áll oly egyöntetű gazdasági törvények uralma alatt mint az anyagi javaknál. Az anyagi javakat produkáló természetnél mindenütt korlátoltságot és ezen fölül bizonyos határig terjeszthető rugékonyságot veszünk észre, s ez az általános törvény. A szellemi javaknál azonban egészen más szempont alá esnek ama természeti javak, melyek az emberben jelentkeznek, és az emberen kívül jelentkező szellemi természetjav: az idő.

A legnagyobbik, legcsodásabb és legfenségesebb gazdasági jav az idő. Közösebb akármely közös javnál, ingyenes és magától folyó oly mértékben, hogy az emberek elfelejtették a javak közé sorolni, — s dacára az angol közmondásnak (az idő pénz), nincs tudomásom róla, hogy valaha nemzetgazdászati fejtegetés alá vették volna, — ingyenes, de mégis nagy pénzen sem vásárolható, szabad jav s gyakran mégis oly nagyon hiányzik, mitsem tehetünk nélküle s mégis mitsem tehetünk csupán vele*), minőségében mindig és mindenütt egyenlő s jelentőségében mégis oly gyakran

*) „Nihil fit a tempore, quamquam nihil non fit in tempore” mondja Hugo Grotius.

különböző, kifogyhatatlan s mégis örökké fogyasztott, megtakarítható csupán az által, hogy kevésbé pazaroljuk, százfélé alakban jelentkezik, ingyenes és mégis oly drága, semmi és mégis oly becses, hatalmunkban nem álló és mégis legnagyobb hatalmunk: ez az idő.

Pedig az idő igen nagy, igen drága jav. Élünk, gazdálkodunk vele és kereskedünk, határozott ára is van, eladjuk és vásároljuk, megveszszük tizféle név alatt; midőn nem is sejtjük talán, hogy időt vettünk. Ha az adós haladékot kér és száz forintot ad félévi halasztásért, tulajdonképen csak időt vásárol, midőn az ügyvéd negyedórát ül a pertárban, ezután jegyzőkönyvbe veteti a contumáciát és a megjelenésért 5 forintot számít föl, tulajdonképen csak időt adott el; valamint a comissionárius, ki egy óráig vár, pénzért, valamely utcasarkon, hogy majd egy arramenőnek levelkét adjon át. Időt és munkát ad el, ki egy másolatért fizeteti meg magát; sok esetben csupán időt vásárol az, ki valahová helyettest küld, néha pedig időt és munkát; a mai művelt világnak óriási fejlettségű egész hitelrendszere, a Clearinghouse rendszer és a checkek, a váltók és bankjegyek: nem egyéb mint az idők hosszúságán által nagyszertien kifejlődött kereskedés az idővel. Mert minél előbbre haladott a civilizáció annál sokoldalubb lön az időnek gazdasági felhasználása és áruforgalma, annál jobban hódítja meg a nemzetgazdaság maga számára e végtelen birodalmat. S a legújabb időkben remek példája az idővel való árucserének az u. n. consolpapirok vagyis az államadósságnak azon formája, melyet rente nak, járadéknak neveznek. Midőn az állam felvesz milliőkat minden visszafizetési kötelezettség nélkül, de örök kamatfizetési kötelezettséggel. Itt a kölcsöntöke a szol-

azok, a kik a szerény kis városkában megmutassák a vándornak a sirhalmot, mely alatt porlad a dalnok és jó a késő nemzedék, mely olvassa a dalokat a melyek túlzengik a bérczeket és keresi s nem találja a lantot, melyből e dalok fakadnak: hálátlansággal vádolja a nemzedéket, mely egykorban élt a dalnokkal és nem tett sirjához emléket, habár oly parányit is, melyre csak e sorok fértek volna: „Itt nyugszik Udvardi Cserna Géza szül. Székesfejervárott 1842-ben, meghalt Adonyban 1876-ban.“

Hogy e vád ne érjen bennünket, a Vörösmarty-kör, mely állásánál fogva hivatva van ily czélokra, mely megmutatta, hogy ha tenni akar, tud is tenni: vegye kezébe a zászlót és hiszem, hogy szózatom nem fog a pusztában elhangzani s felemelkedend az oszlop, mely méltó lesz Székesfejervárhoz, a Vörösmarty-körhöz s a költő nevéhez. Ime az alap a szegletkövét leteszem tehetségemhez mérten 5 forintban.

Székesfejervárott, 1876. május 20.

Boross Mihály.

A főhívás folytán lapunk szerkesztősége is boldogult szerkesztői elődünk siremlékére 5 frttal folytatja az adakozások sorát. A Vörösmarty-kör levén ez ügyben az illetékes hely a további adakozások ide küldendők.

Quousque tandem...!

A nagy római szavaival mi is bátran kérdezhajuk, quousque tandem? azaz meddig tart a mi jelen nyomorúságos állapotunk? Mikor fordul már jobbra vagy balra, mert az ilyen senyvesztő helyzet előbb-utóbb létünk sirját ássa meg. Bármerre nézünk, bármit tekintünk, mindenütt a hanyatlás, a tespedés és sok tekintetben az erkölcsi súlyosodás legveszélyesebb jeleivel találkozunk, mely a jólétre nem nyújthat reményt soha, hanem csak a folytonos hanyatlásra.

Erezzük ezt sajnosan a mi kis körünkben is, látjuk, tapasztaljuk országszerte egyiránt. Mintha csak Európa művelt államaitól a műveltség e veszélyes kinövésait örököltük volna és más egyebet nem. A tiszta erkölcs, erény, igazi becsületesség, hazaszeretet a kérdés ösvényén alig emelkedik felül — tisztelet azonban a kivételeknek.

Sokan kérkedve mindent, tudományt, becsületet, erényt s hazaszeretetet iparkodnak felemelkedni s a nyegleség e korszakában sokszor sikerül is a tömeget nagyhangú fellépéssel félrevezetni és magukat, úgy, mint a nép apostolait tiszteltetni, pedig ezek éppen azok, kiknek ha áldozni kellene a népért, legkevesebbet tennének s nem is szolgálnak neki egyébbel üres fecsegésnél, mely sokakat félrevezet saját kárukra.

Szerencsés eszme sokakra a liberalismus hangoztatása s fellármáznak sokakat azzal, hogy ők mily szabadelvűek, pedig az egész csupa máz, pusztá lárma, mely alatt az egyéni hiúság megvetésre méltó feltokodásánál egyebet aligha találunk. Kérkednek és lármáznak a szabadelvűség szent eszméje köpenye alatt

gáltatás, az ellenszolgáltatás pedig az idő végtelen sége. Itt milliók tűnnek el valamely hasznos beruházásba és helyettük egyenértékű az idők végtelen hosszu sora lép a gazdasági élet vérkeringésébe, s a kölcsönvett pénztöke „végtelen idő“ alakjában fizetetik vissza.

Azon ember, ki vasuton utazik azért, mert akkor rövidebb levén az utazás több időt fordíthat munkára, szintén időt vesz, és ez azért fizet, hogy az időből egyik rész rövidebb, a másik pedig éppen ezért hosszabb legyen; de van oly ember is, ki nem azért utazik gyorsabban, mert akkor több időt megtakarít, hanem azért, hogy bizonyos terminust megtarthasson, melyről másképp elkéshet. Ezen ember első sorban nem az időt vesz, hanem a gyorsaságot, nem az időért, hanem egy szolgáltatásért fizet. De a jav, melyet ezen szolgáltatás által hatalmunkba keríteni akarunk, itt is az idő; ami kitűnik abból is, hogy, ha valaki váltott lovakon utaznék, mert pl. minden percz, melylyel a fejedelemnél előbb érkeznék meg a fővárosban, rá nézve igen nagy becsesél bírna, ha most egyszerre biztos hírt venné, hogy a fejedelem már oda érkezett s így minden késő, ezentúl a gyorsaság fokozásáért, sőt fenntartásáért is mitsem volna hajlandó fizetni.

Azonban mégis lehetne, aki kétségbe vonná, hogy az idő jav. Hogy valami használható, az még nem mindig bizonyítja jav minőségét. Használható a váltó is, de mégis csak javsurrogatum. Szükséges még az is, hogy valami ne csupán azért legyen használható, mert más javat képvisel; s az idő, igaz, csak azért hasznos, mert javak termelésére nyújt alkalmat, de mégis e javak egyikét sem képviseli; hasznos mint idő, önmagában véve.

(Vége következik.)

pusztán azért, hogy magukat a szereplők közé feltolhassák, szólnak mindenhez, csak azért, hogy a világ higgye és lássa, hogy kik és kik ők, mily sok dologhoz értenek; pedig ha a felvett eszme bővebb fejtegetését kérdenéd tőlök, hallgatnának, mert csak felületesen értik s csak nádparipául használják, hogy pont hintve a nagy közönség szemébe nyargalhassanak kedvenc eszméjükön azért, miszerint nagyok látszassanak. — Nézzünk körünkben szét, ujjal lehetne rámutatni az ily nagyhangú, de kevés értelemmel bíró ál apostolokra, kik mindig a közönség javát hordják a szívéükön — legalább azt beszélnek, pedig dehogyan — csak azért teszik azt, hogy nagyok lehessenek.

Es fájdalom a helyett, hogy az erkölcsi hanyatlás e rút kinövésai mindinkább eltörpülnek s kipusztíttatnának, ellenkező történik, mert folyton terjed e társadalmi mételey s magával ragadva viszi a tömeget, mely tpsol nekik.

Mintha csak Calligulák és Claudiusok borzasztó korszakában panem et circenses után zajongókat halánok oly súlyosan kezdünk hanyatlani s a mételey tpsolása megis hozza a maga borzasztó gyümölcseit.

Csak tekintünk szét, az a sok szellemi s anyagi nyegleség, az a sok immoralis dolog és ennek egyéb részletei nem e annak a következményei, mert az erkölcsi bukást a helyett, hogy megvetnök sokszor tapsolja a tömeg és fájdalom sokszor fontos dolgok élén olyakat látunk, kik éppen nem odavalók s nem arra méltók, hogy tiszteltesse, hanem a tiszta erkölcs korában a megvetés tárgyai lennének.

Az a sok schwindel, az a sok csalás stb., nem-e az erkölcsi hanyatlás gyermeke!?

Ha szigorú erkölcsbíróként működve sokszor a tömeg is, ha azt, ki megérdemli a megvetést megvetné, s megvetésével büntetné a bünt, utálná annak minden kinövésait, akkor nem vinnének oly nagyhangú szerepet nyeglek, nem mernék magukat feltolni erkölcsbíróul olyanok, kiknek ha bírálni akarnának másokat, először magukat kellene szigorúan megbírálni, mely bírálathoz eredménye után aligha volna kedvük a nyilttérre kilépni erkölcsbíróként. Ne tapsoljátok a bünt, hanem vessétek azt meg s nem fogja az többé feltolni fejét körötökben.

Az erkölcsi hanyatlás képezi azután alapját azon általános hanyatlásnak, melyet sajnosan éppen körünkben is tapasztalunk. Csak az kezd érdekelni birni mi pikáns, csak az emelkedhetik érvényre a mi üres nagyhangú lármával kezdődik; nézzünk csak körül, hány és hány szép és nemes dolog lett feléleszve, mely ha eredményre jön, mind a szellemi, mind az anyagi téren nagy hasznót hozna, azonban megbukott, mert nem nyegle lármával lett felhozva — mi a dolog lényegéhez nem is illik — hanem csendesesen. Példákat is hozunk fel, üres lármával megpendítünk valamely biztosító vagy más pénzintézetet és a lárna következzése az lesz, mint az országban ezt sok helyen látjuk, hogy az megalakul, igaz, hogy a részvényesek roppant kárára rövid időn megbukik — mit ismét a példa bizonyít. Ellenben szép csendesesen szóltunk és szóltak sokan a védegyelet ügyében, de mellőztük a lármát, e mellett az ország ipara és kereskedése roppant haszon is lett volna, és megbukott az eszme mégis, mert ez solid alapon állva működött volna. Elég sajnos, hogy azok, miket imént elmondunk így történtek, s szomorúan igazolják azt, miképen nálunk az erkölcsi hanyatlás nagy. — Bizony szomorú dolog az, hogy anyagilag egyre hanyatlunk és még e mellett a demoralisató is kezdi keserü gyümölcseit saját kárukra megteremni. Szomorú eset, mely gyógyírt csak a tiszta erkölcs, becsület és erény valódi méltatásában nyer.

Ne engedjük azt meg, hogy azok emelkedjenek fel, kik nagyhangú lármával érdemtellenül törekcsenek magukat nagygyá tenni, hanem csak azokat tiszteljük és becsüljük igazán, kik azt erkölcsileg is megérdemlik. Pártoljuk az igazi érdemeket s vessük meg az üres lármát és handabandát.

Erre kell pedig azért is törekednünk, miszerint az ifjuság, a jövő nemzedék csak azt lássa és tanulja a mi szép, nemes, jó és igaz s tiszta erkölcsi ne legyenek megmételvezve éppen akkor, mikor erkölcsi értelmök fejlődik.

Mit elmondunk s leirtunk nem egy szigorú erkölcsbíró fantáziája, hanem az életből öszszegyűjtött oly valóságok, melyeknek eredetijét igen könnyen lehet mutatni. A fentebbiek után csak nézzünk magunk köré és minden egyes kifejezésnek megtaláljuk alapját az életben sokkal erősebb vonásokkal, mint mi itt szárazon egyszerűen leirtuk. Csak egy óhajunk van, vajha előadott nézetünk nemcsak helyeslésre találnának, de az életben alkalmazhatnának is.

Brutus.

Levelezés.

Székesfejervár, 1876. május 24.

T. szerkesztő ur! A székesfejervári főgymnasium ifjuságának önképző köre, mely főt. Mészáros Amand tanár ur elnöklelte alatt már több év óta szépen virágzik, f. hó 21 én tartá ez évi zárgyűlést, melyen vezetett elnök uron kívül még főt. Gerlach Benjamin igazgató ur, továbbá Szenczy Győző és Alaghy Dezső tanár urak is megjelentek, kiket a kör zajos éljenzéssel fogadtak.

Az önképző-kör, mint Károly József főjegyzőnek évi jelentéséből kitént, ez évben is szép haladást tett. Felemlíté ugyanis a körnek ez évi ténykedését, mely habár az előbbi éveket nem mulja is felül, de azért oly eredményt képes felmutatni, mely világos bizonyosságot tesz arról, hogy az önképző-kör tagjainak buzgalma és nemes törekvése most sem csökkent, s hogy lankadatlan szorgalommal törekszik kitzított magasztos célját, az önképzést, megvalósítani. Felemlíté továbbá, hogy az önképző kör engedve a fájdalomnak, mely Deák Ferencz halála által önsúlylaly nehezedett a hazára, a nagy férfiu emlékére ünnepelet rendezett így akarván kifejezést adni iránta való hódoló tiszteletének. Végül bucsut vesz az önképző körtől s a főjegyzői tollat leteszi.

Ezután több költemény olvastatott fel, u. m. „Tengerparton“ és „Ujvári Elek sirján“ Halasy Aladár 7 ik osztály tanulótl, „IV ik Béla“ Kőszeghy József 8-ik, továbbá „Dús mezőkön“ és „Hogy megismertelek“ címűek Borchert Jenő 8-ik osztály tanulótl. A tudományos műre kitzított pályadíjat Szabó Lajos 8-ik osztályu tanuló nyerte el „A török magyar harcok politikai és közművelődési következményei“ című művel, míg a beszélyre kitzított pályadíjat Kacsokovics Mihály 8-ik osztályu tanulónak „Égy sziv története“ című beszélye nyerte el. — Erre a gyűlésnek egyik legszebb és legérdekesebb része, a verseny szaválás, következett. A szaválók mindnyájan bizonyosságot tettek arról, hogy a kör ezen téren is szép haladást tanusított. Az eredmény következő. Az első díjat Kőszeghy József, a másodikat pedig Szabó Lajos 8-ik osztályu tanuló nyerték el; az előbbi Gyulay Pálnak „Pókainé“ című művét szaválta, Szabó pedig Tompának „Az én lakásom“ című humorteljes darabját adta elő.

Kihirdetté a versenyszaválás eredménye, Kacsokovics Mihály első alelnök lép a szószékre, rövidebb pillantást vetvén ez évi működésünkre, elbucszik a körtől s főt. elnök urnak köszönetét fejezi ki az önképző-kör nevében azon szives jóakarataért, melyet a kör iránt tanusított.

Kacsokovicsot a szószéken főt. elnök ur váltá fel, s egy gyönyörű beszédet intézett a körhöz, melyben körülbelül ezeket mondta: A szellem hódítása nemcsak kiváló, hanem egyszersmind a legnemesebb, a legmagasztosabb, minthogy éppen ezáltal mutatja az ember magát annak, mivé lsten teremtette. Az ész adja meg az embernek azon villámszerűséget, mely által nemcsak belátjuk a szellemvilágot, hanem egyszersmind annak megvalósítására is képesít bennünket. Az ember hivatása magát szellemi képezi, birodalmát a szellemi világban folytonosan nagyobbitani, növelni; de a szellemvilág meghódítása roppant fáradságba kerül.

Azonban van a szellemi hódításnak egy neme, mely csak kis körben saját szívéünkben mozog.

Az önképző kör munkás tagjai ezen hódítást tették meg, midőn azt nem a külvilágnak, hanem önmaguk számára hódították meg. Ne feledjük azonban, hogy az ember magában véve egy kis világ s ki magát művelte, egy egész világot művelt s szerzett ez által magának kisebb-nagyobb szellemi tőkét, melyet sokan még, mint az önképző kör tagjai, gyarapítani fognak; de egy rész már a külvilágba viszi ki azt.

A spartai nő, csatába küldvén fiát, paizst adott kezébe ezen szavak kíséretében: ezen vagy ezzel! En is adok nektek egy paizst, mely benneteket az élet küzdterén ugyszólván heroszokká tesz, s én is azt mondom: ezen vagy ezzel! S e paizs csupán két szó, egyik a tudományos erkölcsiség, másik a hazaszeretet. Az elsőt a vallás, a másodikat pedig az isteni gondviselés adja meg.

E paizst — ugymond — hűtlenül soha el ne dobjátok, hanem annak fonségéhez mért bátorsággal küzdjetez mellette s ha a haza jóvolta úgy kívánja, legyetek szerencsések alatta megis halni!

A nyelv, melyet ugyszólván anya-tejével szív magába mindenki, közös kincsünk, de hogy e kincsünk nectárrá váljék, ahoz művelés kell, s éppen nyelvünknek művelése volt önképző körünknek legfőbb célja, s azt mennyire ifju erőnk engedék megis valósította.

A haza nevében mondok a körnek köszönetet e nemes buzgalom és törekvésért s óhajtom, hogy azt távozó tagjai a nagy világba is kivigyék magukkal, s azt egész a sirig híven megőrizék. Az ideiglenesen távozók pedig jó szándékkal térjenek vissza s törekedjenek hivatásuknak megfelelni s fenntartani önképző-körünk jó hírnevét annyira, hogy annak minden volt tagja büszkén mondhasza: „En is munkás tagja valék a székesfejervári önképző körnek.“

Végül köszönetet mond a kör tisztviselőinek és Isten áldását kérvén a körre, a szószéket színni nem akaró éljenzések közt hagyja el.

Majd Koller Károly pénztárnok olvasta fel évi számadását s hivatalát letévén, érzékeny szavakkal vett bucsut a körtől.

A gyűlés legutolsó tárgyát az üresedésbe jött hivatalok betöltése képezte, mely titkos szavazás útján következő eredménnyel ment vége: Első alelnökké határozottan nagy szótöbbséggel Károly József 7 ik, másod alelnökké (35 szavazattal 34 ellenében) Karácsony Géza 7 ik, főjegyzővé Regensburger Elek 6 ik, tiszteletbeli főjegyzővé Geiger Dezső 6-ik, pénztárnokká Szűts Dezső 7 ik, ellenőrré pedig Czirkelpach László 6 ik osztályu tanuló választattak meg.

A kör tagjai elhagyván a termet, lelkesülten énekelték, hogy: „Isten áld meg a magyart!” jelenteni akarván ezáltal, hogy romlatlan sziveikben első és legszentebb a hazá.

Hirek.

A központi választmány valamennyi tagjainak. A képviselő-választásról szóló 1874 ik XXXIII r. cikk 40. §. szerint, a névjegyzék évenkénti kiigazítására vonatkozó intézkedéseket a központi választmány minden év május havában megtenni köteles lévén, ezen választmány tisztelt tagjai ezennel felkéretnek, hogy a jelzett czézből f. évi május hó 31-én d. u. 3 órákor a megyei székház kisebb termében tartandó központi választmányi ülésre teljes számban megjelenni sziveskedjenek. — Székesfehérvárott 1876. május 23 án. *Báró Miske Imre*, Fejérmegye alispánja mint a közp. választmány elnöke.

A fagy által okozott károkra vonatkozólag az ország minden részéből szomorú hírek érkeznek a földművelési miniszteriumhoz. Megyénk területéről következő jelentések érkeztek be: Rácizalmi járásban a f. hó 21-én beállott erősebb fagy a laposabb fekvő szőlőket tökéletesen tönkretette, de az emelkedettebb szőlőkben semmi kárt nem tett. A szőlőkben szenvedett veszteség egészben véve 1/3-1/2 termésre tehető. A vetésekben — melyek ugy az őszi mint a tavasziak is jó középszerűek — mint ekkor fagykárt nem lehet észrevenni. — Csákvári járásban a 21-ike reggelre beállott 3 R. foknyi fagy következtében okozott károkat u. m.: leginkább a szőlőkben, melyeknek 3/4-ed része elpusztult, csak a magaslatokban maradt épen. A különben csekély termést ígérő gyümölcsfákban nem észleltetik kár. A burgonya csekély kivétellel elfogyott, de az eddigi tapasztalatok szerint, kedvező időjárás mellett újból kihajt s középtermést ad. — Kukoricza, tők és bab 1/3 ad részben elfogyott, a megmaradt 2/4-ad része sárga színt kapott. A takarmányi és tavaszi vetések élénk zöld színüket veszítették, de el nem fagytak s jól állanak. A buzavetések kiállták a fagyot, legalább az ideig semmi káros nyoma nincs a fagnak. Középmínőségűek. A különben silány termést ígérő rozsvetések a fagy káros hatásától megkíméltek. A gyümölcsfák, legalább az ideig nem szenvedtek. — A kertü vetemények közül tők, uorka, dinnye 1/3-ad része elfogyott. — A gabna fajokban általában közép termés remélhető.

Tanúgybarátok. Gróf György László a nagyparkái r. kath. felekezet részére egy díszes iskola házat 2 tanteremmel, 2 szoba és kamarával, mintegy 4000 frtnyi költséggel sajátjából építtetett és ezenfelül egy tanító fizetésére évi 450 forintot ajánlott; továbbá Gálgyözy Ferenc ottani plebános az érintett két tantermet czélszerű padokkal, a tanítók számára emelvénynyel és széles asztalokkal szerelte fel. E nagy-lelkű áldozatkészségért a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter nevezett grófnak és a plebánosnak öszinte elismerését nyilvánította.

Az archaeologiai és anthropologiai congressus érdi ásatása nem fog elmaradni, mert gróf Wimpfen néhai báró Sina örököse a boldogult óhaja szerint az összejövendő régészek elfogadását s az ásatások megtartását nemcsak megengedte, hanem elrendelte, hogy ez minél fényesebben történjen.

Tuzoltó-ünnepély. A pápai tuzoltó-egylet június 4-én tartja meg zászlószentelési ünnepélyét, melyen városunk tuzoltósága testületileg fog résztvenni.

Az árpád-házi királyok csontjainak a város házi padlásról leendő lehozatala iránt történt felszólalásunknak eredménye lett, mert derék püspökünk azokat lehozatván a padlásról a püspöki főtemplom sírboltjába helyeztette el, mi valóban nemes tett. Csak egy szavunk van még ehhez; e dicső porokat csak ideiglenesen kellene illő és tisztességes helyre elhelyezni s úgy megjelteni, hogy akkor, midőn a kegyeleten kívül mausoleum építésre pénz is lesz, majd ott nagy emléktűkhöz méltólag elhelyeztethessenek, azon csontokkal együtt, melyek az 1874. évi eredménytelen ásatás után Henszlmán által gondatlanul elhagyatva a romok és szemét közé behánytattak.

A nyári iskolai szünidők alatt Budapesten és Szombathelyen tornászati tanfolyamok fognak tartatni. A néptanítók, kik ezekben résztvenni óhajtanak folyó évi június hó 5 ig a tanfelügyelőségnek jelentsék magukat.

Eljegyzés. Czehe Tivadar járásbírósi végre hajtó a napokban jegyezte el Lőrincz Károly ur kedves leányát Mariska kisasszonyt. Aldás légyen a kötető frigyen!

A moóri határban álló szőlőkben, mint levelezőnk értesít, sem fagy, sem dér semmi kárt nem tett, a határ felső részében a kukoriczát és burgonyát imittamott egy kevésse megcsipte a dér. A csókai szőlők felső részében helylyel közel pörkölt le egy tőkét, a várom alatti szőlőkben, már tett kárt, úgy hogy az igen gazdagnak ígérkező termésnek körül belül egy ötöd részét elvitte.

Halálozás. Koller Ferencz, úgy gyermekei: Gizella, Aranka, Anna és Flóra; valamint Heinrichy Borsitzky Loti és Horváth Borsitzky Mária szomoró dott szívvel jelentik felejtethetetlen, forrón szeretett neje

illetve édes anyjuk és testvérük Koller Ferencz né született Borsitzky Klárának, folyó 1876. évi május hó 23-ik napjának reggeli 8 órákor, élte 45 ik évében vízbetegségben történt esendes elhunytát. A boldogult hült teteme f. évi május hó 25-én délután 3 órákor Czecezn beszenteltetvén, Alapra szállíttatni s ott a családi sírboltban azonnal örök nyugalomba tétetni fog. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig az elhunyt lelkeért f. évi május hó 27-én fog a czecezi r. katolikus templomban megtartatni. Béke hamvaira!

„Tájékoztató” című fővárosi irodalmi, szépművészeti és kritikai hetilap 1. és 2. ik számát megkapjuk. Az első szám összeállítása igen gyenge, a második valamivel jobb, azonban címének ez sem felel meg. Mint kritikai lapnak az irodalmi és művészeti életet jobban felölelni kellene, azonban e téren igen hallgat, csak egyet mondunk, a fővárosi színházi élet épen most igen mozgalmas, erről egy betű sincs az egész lapban, pedig volna kritikára anyag elég. Más tekintetekben is nagyon egyoldalú s folytonosan az erkölcsi sülyedésről, vallástalanságról stb. beszél majd minden cikkjében, ezeket ostromozni szép dolog, de egy irodalmi, szépművészeti és kritikai lapnak más fontos tere is van — s hagyja azokat az egyházi lapokra ezek elvégzik azt — és működjék a saját kitűzött irányát szem előtt tartva, az említett téreken írta s konkolgyt; mert így nem arról fog tájékoztatni, miről irányánál fogva kelene, hanem az egyházi lapok dolgarba avatkozva másképp tájékoztassa közönségét, mint ígérte programjában.

Nyugdíjazás. Az adonyi királyi járásbírósi eddigi járásbírája Cserna Ferencz ur nyugalomba helyeztetett.

Csütörtökön gyönyörű verőfényes tavaszi időnk volt, mely sokakat kicsalt a zöldre; a folyó melletti mulatóhelyeket és a sötét sokan látogatták. A zöldbéli vendéglősök jó üzletet csináltak, kivéve a lövölde vendéglőst, kinek alig volt egypár vendége.

A tanügyi irodalom terén ismét új és fontos vállalat indult meg: „Házi ipar” című lap, melynek ügy Máday Izidor gazdasági munkáinak a tanítói könyvtárak számára leendő megszerzését ajánljuk, sok hasznos s figyelemre méltó dolgok vannak e művekben.

Nazarenusok, mint értesültünk, városunkban is hívókra találtak s már oly számmal vannak, hogy közelébb gyűlést is tartottak. A felekezet tagjai azonban nagyrészt a nép alsóbb osztályából valók. Hit dolgában nincs semmi szavunk e felekezethez, csak hogy aztán ne oly badar eszmék, mint adó nemfizetés, katonaszolgálat eltörlése, az állami törvényeknek ellenszegülés, más vallásnak elpusztítása vezérelje és sokasítsa e sekta híveit, mert az ily dolgok terjesztése törvény szerint fog fenytetni.

A színházi consortium a színházhoz a jövő szinidényre színészek szerződötetése iránt pályázatot hirdetett, mint a pesti lapokban olvassuk és a pályázati idő június 16-án jár le. Azon figyelmeltenséget, hogy a pályázatot a helyi lapokba nem küldték be valóban bámuljuk, mert ha nemis vannak ezek ország szerzte annyira elterjedve mint a pestiek, de mégis mind a fővárosban, mind a vidéken szép számmal közkézen forognak; sőt mondhatjuk, hogy egyik másik színész épen ezért különös figyelemmel is kísérte azokat. Nem tudjuk minek tulajdonítsuk e tulságos kicsinylést, de ha más dolgokban ideje korán beavatják a helyi lapokat, ebből sem kellett volna kizárni őket, csekélység ugyan az egész, de mindenesetre figyelmeltenség!

Az országos fagy igen nyomottá tette a kedélyeket. Hogy mindenütt igen nagy a kár, az bizonyos. De szakértők szerint, távolról sem oly nagy, mint a 66-iki nagy fagyás volt, mivel a tenyészet az idén nem haladt annyira előre.

Györgyevics J. szerb nyelvű mappája melyben a magyar állam egyése a leggyalázatosabb módon van megsérve a vallás és közoktatási miniszterium által beiktatott s azoknak elkobozása elrendeltetett. E mappák azt hisszük hozzánk nem igen kerültek, annálkevésbé használtattak nálunk az iskolában. Az e megye területén lakó szerbek sokkal hazafiasabbak és derakabbak, hogysem ily éhetetlen hazugságra s igaztásra hallgatnának, annál kevésbé pártolják az ily hazaárulókat.

Hirtelen halálozás. Ditmár Teréz alig 15 éves fiatal leány, szerdán hirtelen megbetegedvén, másnap hajnalban elhunyt. Béke lengje körül porait!

Docsi Jancsi jeles népzene-társulata a nyári ivadra Balaton-Füredre szerződött. Radits Bernát pedig társulatával Siófokra fog menni a nyáron. Mi pedig itthon gyönyörködhetünk majd a malaczbanda és kőművesbanda gyönyörű zenéi fölött.

Az ezüst árkelet pótlék június hóra 4%-kal állapított meg.

Tanítói pályától Reus Antal volt tanító súlyos vétség miatt eltávolított a vallás- és közoktatási miniszter által.

A néptanodák érdekében megjegyezzük, hogy a felső népi iskolák számára bizonyítvány-minták az államnyomdában darabonként 2 kr-ával megszerezhetők.

Suhr-lovarda társulata megelégedett már városunkban szerzett babáiraival, tegnap felszedte sátorfáját és bucsu nélkül távozott. Mint hírlík a győrieket fogja szerencsétlenni; kívánjuk, hogy ott nagyobb szerencséje legyen, mint nálunk volt.

A fagy által a szőlőkben okozott károk constatálására városunk hatósága által kiküldött bizottság csütörtökön folyó hó 25-én kezdette meg működését. A bizottság jelentéséről tudósítani fogjuk olvasóinkat.

Utoállítás. Az idei sorozásról elmaradt helybeli és vidéki hadkötelesek részére folyó hó 31-ken utóállítás lesz a városházánál.

Vannak lapok, melyek igen szeretnek dicsőkedni, hogy olykor ez vagy amaz közleményüket valamely lap átveszi. Mi nem tartozunk ezen dicsekedőkhöz, mert hisz akkor nem tennők egyebet mind azon fővárosi és vidéki lapokat regisztrálnók, melyek cikkeinket átveszik. Ez oly dolog, mely a lapok életében igen gyakori és egyáltalán nem feltűnő, hiszen lapunk majd minden számából vesznek kisebb nagyobb közleményeket át más lapok, melylyel — miután megszokott dolog nem kérkedtünk soha és nemis kérkedünk. E megjegyzést is csak azért tesszük, mert akadnak olyanok, kik ebből capitalist akarnak saját előnyükre csinálni.

A lapokban közölve volt, hogy mult hó végén Biró Mihály zalamegyei foglárk meggyilkolták. Mint értesültünk a tettesek közelébb fogattak el Barkács G. főcsendbíztos ur erélyes nyomozása s intézkedése folytán Szent Mihályon, honnét a megyeházához szállítottak be, hogy büntetés végett az illetékes hatóságnak átadassanak.

Verekezés. Vasárnap egy zámoly-utcai koresmában heves verekezés történt, mely alkalommal csak három legénynek verték be a fejét. Nagyobb szerencsétlenség nem történt.

Gabona-ár május 27-én.

per 100 kilogramm	frt kr		frt kr		frt kr	
	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	11	—	10	80	10	60
Kétszeres	9	—	8	80	8	70
Rozs	7	40	7	35	7	30
Árpa	7	30	7	20	7	10
Zab	9	60	9	50	9	40
Kukoricza	5	60	5	55	5	50

Szerkesztői üzenetek.

P. A. urnak helyben. Hasonló reklamok beküldését egyenesen lapunk kiadó-hivatalához kérjük, hol nem a lap keretében tartozó hirdetések, mérsékelt ár mellett vétetnek fel.

D. A lap bezártakor vettük s e számban nem közölhetük.

Sz. urnak Pest. Levélben válaszunk.

V. J. Keresztur. Köszölnük a cikket, a többi tudósítasokat köszönjük, hasonlókat jövőre is kérünk.

L. I. Csákvár. Köszölnük. Minél gyorsabban kérünk hasonlókat.

Dunamelleki. Jövőre jön.

Egyéb nagy számmal érkezett levelekre jövőre válaszolunk!

Felelős szerkesztő: Hattyúfy Dezső.

Nyiltér.

A „Székesfehérvár és Vidéke” társadalmi, közmívelődési és szépirodalmi lap 42 ik számában ngsos Kégl György országgyűlési képviselő urra vonatkozólag megjelent kárhóztató koholmányra alólítottak azon megjegyzést kénytelenek tenni, hogy a tisztelt lapszerkesztő ur ugy látszik elfeledve lapja jellegét — kész oly tudósításokat is kiadni, melyek nemcsak egy tiszteletre méltó hazafit, de egy kerület választói jellemét is sértik; mind ezen állításunkat bizonyítjuk sértető szavai által a cikkírónak, ki azt állítja, hogy a dúsgazdag Kégl György a tanügyi érdekében az adományozásokat ugy teszi, hogy azok közvetlen nem a tanügyi javára, hanem mint kortesfogás a választóknak jussanak, és ezt azon ferde okoskodásból meríti, hogy egy nem is választó-kerületéhez tartozó községi tanító elhalván, annak özvegyét és árváit kétszéri kérvényre sem részesíté kegydíjban, vagy csak csekély segélyben sem! a mi a tanügyi iránt tanusított áldásos jótéményét illeti, bizonyíthatjuk, hogy ez ideig hálás köszönettel vett adománya az egyházak előljárói által híven a kitűzött iskolai czélra fordították; a mi pedig másik állítását illeti a tudósítónak: miszerint a balsors által üldözötteket nem részesíti kegyadományban, merő rágalom, mivel számtalan bizonyítékokkal szolgálhatunk, hogy sokakat részesített nagyobb szerű segélyben, mint p. o. elégetteket vetőmag s szalmával, szegényeknek házaik felépítésénél nyújtotta a legnemesb keblü segélyt; mely példatlan tetteért fogadja a művelt emberiség feledhetlen háláját s vessze meg a bosszu s személyeskedésből eredő rágalmat!

Azt hisszük, hogy K. Nyék községebenei egyházak előljárói ezen nyilatkozatát — az egész csákvári választó-kerület egyházai — viszszaforlasképen osztani fogják! — Sárközy Kázmér, reform egyház gondnoka. Szőke Dániel, egyházi előljáró. Szénásy Mihály, iskolaszéki tag. Sörös Jenő, ref. tanító. Weiner Jakab, izr. egyház előljárója. Frank Márton, nyéki izr. hit községi elnök. Dr. Kremnitzky Ferencz, rom. kath. iskola gondnoka. Gállér József, rom. kath. tanító. Vértessy József, rom. kath. egyh. alelnök. Weiner Dávid, izr. iskolai felügyelő.

H i r d e t é s e k.

Kővári Ede

ajánlja a n. é. közönség figyelmébe
asztalos-üzletét
 kaszárnya-utca Györi-féle házban.
 Elvállal mindennemű asztalos munkákat. —
 Valamint új munkák, úgy javítások teljesítését a leg-
 pontosabban eszközli.

KERTÉSZ és EISERT
 Budapest, Dorottya-utca 2. színházteri szeglet,
 a t. cz. közönség figyelmébe ajánlják az egyedül
 náluk létező
 D. Fèvre-féle szikviz önmaga készítéséhez magánoknak legalkalmasabb
valódi
párisi szikviz-készülékeinek
 gyári főraktárát Magyarország részére.

A szikviz, mint kellemes üdítő, egészséges, számos esetekben orvosilag rendelt ital, máris általános használatba jött.
 Készülékeink fő előnye az, hogy követve a minden egyes darabhoz mellékelt utasítást, bárki képes kitűnő, mindig friss, a gyárilag készültnél tisztább és olosabb szikvizet készíteni, azonkívül pedig pezsgőbor, malnaviz limonádé s egyéb frissítő italok előállításához is alkalmasak.

A készülékek árai:
 2 4 6 8 10 messzely.
 darabja frt. 8.— 10.— 12.— 14.50 17.—

Kitűnő minőségű szerek 1 font acidum tartaricum és 1 1/4 font szikvelet tartalmazó csomagokban csomagolva 2 frt. számítottan

Írásbeli megbízások utánvét mellett gyorsan eszközöltetnek, ládacska és csomagolási díj a gép nagysága szerint 50—75 kr.

Együtt ajánljuk Berlin és Angolhon legjobb gyáraitól származó, a tisztáltságánál fogva egészen tiszta ivóvizet tisztító és javító **viesszürő készülékeinket**, melyek 2 frt. 50 krtól 35 frt. tartanak készletben. Ezeknek rajzokkal ellátott kimerítő árjegyzékével szívesen szolgálunk.

A VALÓDI WILHELM-féle

antiarthritis, antirheumatis vértisztító thea
 (vértisztító, csúsz és köszvény ellen) mint
téli gyógyszer az egyedül biztos erejű vértisztító-szer

mert ez
„EURÓPA“
 legelső orvosi tekintélyei által

legjobb sikerrel használtott és jóváhagyott.

Ezen thea az egész szervezetet megtisztítja; s annyira átjárja a testrészeket és belső használat folytán úgy eláztatja tisztán, lelepcedt, anyagot, hogy egyetlen egy más szer sem mérhető hozzá. A hatás biztos és tartós.

Alaposan gyógyítja a köszvényt, csúzt, gyermeklábak és idült bakacs bajokat, genyedő sebeket, valamint mindennemű nemies bürkiütéseket, test- és arczbőrpanaszokat, nemzörszi dagadtat.

Különös hatásosnak bizonyult ezen thea lép és máj tódulások, valamint aranyer, sárgaság, heves ideges, izmok és csukló fájdalmak, ugyisint gyomornyomás, szélhajtalmak, altest dugulás luhgyántalmak, magömlések, férfigyöngeség és női fehér-folyás stb. ellen.

Betegségek, min gümükörök, mirigydag gyorsan és alaposan gyógyíttatnak tartós thea ivás által, miután ez gyenge föl-
 oszlato és vizzelhető szer.

Tömerdek bizonyítvány, elismerő és dicsérő-levelei, melyek kívánatra ingyen elküldetnek, bizonyítják a fennebbi adatok valódiságát.

A mondottak hebizonyítására alább következőleg közlünk néhány elismerő levelet:

T. Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchen.
Spornsdorf. (Aussig mellett) 18 Octob. 1874.
 Tisztelt uram! Hat év óta szenvedek egy különös köszvényes esont fájdalommal anélkül, hogy csak legcsekélyebb segélyt találnék, a mint a véletlen az ön kitűnő vértisztító-theájával megismertett, s azt szorgalmasan használtam, örömmel tapasztaltam, hogy annak hatását csakhamar érezni kezdém, s heves fájdalmaim csakhamar csillapodni kezdének, úgy annyira, hogy legalább testmozgást tehettem, s nemsokára oly egészségnek örvendtem, melyet már rég nem bírtam. Minthogy megvagyok győződve, hogy e thea bajomtól teljesen kigyógyít, úgy kérem belőle posta-utánvétellel egy csomagot küldeni.

Minél előbb e theának birtokába juthatás reményében maradok tisztelője
Thiele Anna,
 IV. ácsmesterné.

T. Wilhelm Eerecz gyógyszerész urnak Neunkirchen.
Kirchberg, 29-ik Oktober 1874.
 Kérem számomra utánvétellel azonnal küldeni 2 csomagot a 8-8 adagot az ön híres vértisztító-thejától, melyet teljes hatással használok
 tisztelttel, **Figlmüller Alajos.**

T. Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchen.
Ratibor, (Chiska, Klein és Tabor mellett) 20. Nov. 1874
 Tisztelt uram! Minthogy nőmmel, ki 20 éven felül beteg volt, a Wilhelm-féle vértisztító-thea, a legjobb hatást eredményezte, úgy ismét önhöz fordulok s kérem, köldjön számomra 3 csomagot utánvétellel tisztelttel **Heihal József,** földmives.

Óvás a hamisítás és felcserelés ellen.
 Az igazi Wilhelm-féle antiarthritis és antirheumatis vértisztító-szer csak az első nemzeti Wilhelm-féle vértisztító-thegyárban Neunkirchenben Bécs mellett, vagy általam az újságokban kijelölt raktárakban kaphatók.

Egy doboz 8 adagra felosztva, orvosi használat- és utasítással ellátva 1 frt. a belyog és pakolás-díj 10 kr.

A t. közönség kényelmére a valódi Wilhelm-féle csúsz és köszvényellenes vértisztító-thea kapható még:

Székesfejervárott Diebálla György gyógyszerésztárában.
 Budapest: Török József, Thalmayer A. és társa gyógyszerész. Tapolczán Cseby Antalnál.

ügyvédök,

Solid, megbízható
 kik minden hasonló ügyben kellő jártassággal bírnak, jövedelmező alkalmazást nyerhetnek. Ajánlközások **Leitner Ferdinánd** cs. k. udvari váltó-üzletéhez Bécsbe intézendők.

Nyujtsd a szerencsének kezéd!
375,000 állami Mark,
 vagy **218,750 o. é. frt. főnyereményt**
 nyujt a legujabb nagy pénz kisorsolás, mely a magas kormány által engedélyezve és biztosítva van.
 Az új terv előnyös becslése akként van, hogy kevés hónap alatt 7 kisorsolásban **43,400 nyereménynek** bizonyosan ki kell jönni, e között a 375,000 Mark, vagy 218,750 frtos nyeremény is, továbbá:

1 Nyerem. M. 250,000,	6 Nyerem. M. 15,000,
1 " " 125,000,	7 " " 12,000,
1 " " 80,000,	11 " " 10,000,
1 " " 60,000,	26 " " 6,000,
1 " " 50,000,	55 " " 4,000,
1 " " 40,000,	200 " " 2,400,
1 " " 36,000,	412 " " 1,200,
3 " " 30,000,	621 " " 500,
1 " " 25,000,	700 " " 250,
5 " " 20,000,	24350 " " 138,
	stb.

A húzás hivatalos napjai június 14. 15-ikére állapítottak meg. Ezen nyeremény-húzáshoz sorsjegyek kaphatók és pedig: 1 egész eredeti sorsjegy csak 6 Mark 3 1/2 frt. 1 fél " " " 3 Mark 1 3/4 frt. 1 negyed " " " 1 1/2 Mark 90 kr.

Minden hozzáuk beküldött megbízások **postaküldéssel, utalványozással vagy utánvétellel** a legnagyobb pontossággal lesznek elintézve és minden megrendelő a megrendelt eredeti sorsjegyet tölem kapja meg.

A megrendelésekhez rendszeren egy hivatalos játaktérvel szolgálunk, égy minden húzás után a húzási-lajstromot kéretlenül bérmentve megküldjük.

A nyeremények kifizetése **azonnal az állam felelősége mellett** akár postailag, vagy számos összekötetéseink miatt általunk Osztrák-Magyarország bármely nagyobb piacain is eszközölhetők.

Vállalatunkat mindig szerencse kísérte számtalanszor lőnek különféle főnyeremények az általunk eladottakból kihuzva. Egy ilyen a **legszolidabb alapon** nyugvó vállalatot az ember mindég a tömeges pártfogás reményében nyit meg, kérjük tehát, hogy a megbízásoknak mindkép eleget tehesünk, azokat mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Kaufmann és Simon,
 bank- és váltó-üzlete
Hamburgban.
 Vesz és elad mindenféle államkötvényeket, vasuti részvényeket, kölcsönjegyeket stb.
 U. I. Üzletünk iránti szíves bizalmukat megköszönve azt a jövőben is iparkodni fogunk meglegedésre kiérdemelni.
Fentebbi.

Árverési hirdetmény.

Mely szerint közhírré tétetik: hogy Horváth Ede székesfejervári lakos felperes részére Baumann Ferencz székesfejervári lakos alperes ellen biztosítási végrehajtás utján f. é. február hó 18-án bíróság lefoglalt ingóságok, u. m.

bolti rövidáru-czikkék

1876. évi május 30. napján
 d. e. 8 órakor

alperesnek üzleti helyiségében tartandó nyilvános árverés utján azonnali készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Kelt Székesfejervárott, 1876. évi május hó 15-én.

Czehe Tivadar,
 végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

A sz. fejevári e. f. kir. törvényszéknek 5503/tk. 1876. sz. a. végzése alapján közhírré tétetik, miszerint Fritz Lipót ráczalmási lakos felperesnek, Rajcsányi Julianna s özv. Molnár Fülöpné alperesek elleni 1300 frt. tőke s járuléka erejéig követelése tárgyában lefoglalt és dunapentelei 174. sz. tjkvben A+1. és 2 ik sorsz. a. felvett belteleki szántóföldből Rajcsányi Istvánt illető rész 1375 frt. becsértékben, a dunapentelei 292. sz. tjkvbe A+1. sorsz. a. felvett szőlő egészben 300 frt. becsértékben; a d. pentelei 1169. sz. tjkvben A. I. 1—7. sorsz. a. a felvett 3/4 kültelek egészben 2000 frt. becsértékben, a ráczalmási 44. sz. tjkvben A. I. 3—18. sorsz. a. felvett 1/4 kültelek s ugyanazon tjkből a ráczalmási 1574. sz. tjkönyvben átvitt A+1. sorsz. a. 84. 85. hrsz. a. szérűskertre egészben 4500 frt. becsértékben, a ráczalmási 13111. sz. tjkvben A+1. sorszám a. felvett présház egészben 200 frt. becsértékben, — végül a ráczalmási 1312. sz. tjkvben A+1. sorsz. a. felvett szőlő egészben 1000 frt. becsértékben végrehajtás utján leendő elárverezse elrendeltetik s s ennek foganatosítására a dunapentelei ingatlanságra nézve I. sz. határidőül 1876. évi junius hó 26 ik napja, szükség esetében II. ik határidőül 1876. július hó 25. napja, a ráczalmási ingatlanságokat illetőleg pedig I. határidőül 1876. évi junius 27 ik napja, szükség esetében II. ik határidőül 1876. évi július 27 ik napjának mindenkor d. e. 8 órája tüzetik ki, azon megjegyzéssel, hogy a második árverésen a fekvőség becsáron alul is 10% bánatpénzzképeni letétele mellett el fog adatni.

Az árverésnek több feltételei a kiküldött Szinovácz Gyula kir. tkvszéki bíró urnál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen tkvi hatóság székhelyén vagy közelében laknak felszólíttatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltesük végett a hatóság székhelyén megbízottat rendeljenek s azok nevét és lakását az eladásig jelentsék be ellenkező esetben a hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Végre a perrendts 433. és 466. §§ hoz képest felhivatnak mindazok, kik a fentebb irt javak iránt tulajdoni vagy elsőbbségi jogukat érvényesíthetni vélők igény keresetüket a hirdetmény közzé tételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt ezen tkvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok a végrehajtási árverés foganatosítását nem gátolván, igénylők egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Kelt sz. fejevári e. f. kir. törvényszéknek 1876. évi május hó 5-én tartott tkvi üléséből.

Danitz Béla, kir. tszéki elnök.

SZABÓ FERENCZ

ajánlja
 gazdasági gép-
 javítási műhelyeit
 mindennemű

gazdasági-gépek javítására

továbbá: Angol- és amerikai készítményű gazdasági-gépeit különösen kitűnő amerikai sorvetőit két ló- vagy ökörerőre, szénagyűjtő-gépeit, kaszáló-, arató- és cséplő-gépeit, járgánnyal vagy kézerőre, amerikai rostait stb.

Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

➔ **Műhelyek Székesfejervárott kigyó-utca 2. és 3-ik szám.** ➔